REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi în următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 239. Braşov, Joi 31 Octomvrie (13 Noemvrie). 1902.

Cabinetul Koerber şi Cehiĭ.

Pentru ministeriul austriac Koerber au sosit ḑile grele, carĭ vor decide asupra sorţii sale. In mijlocul încurcăturilor celor marĭ interióre, a antagonismului şi a divergenţelor atât de pronunţate dintre partide şi naţionalităţĭ, nu se póte ḑice că primul ministru Dr. Koerber n'a dovedit multă dibăcie, în a-se ţiné dimpreună cu ministeriul sĕu la suprafaţă, reuşindu-i a mulcomi aci pe Cehĭ, aci pe Germanĭ, aci pe Polonĭ etc. cu câte-o concesiune séu promisiune. Ba în vre-o două rêndurĭ şeful guvernului a încercat a face pressiune în favorul politicei sale chiar prin ameninţărĭ.

A ajuns însĕ, cum se vede, Dr. Koerber la punctul fatal, când trebue sĕ-şĭ ḑică, că tóte silinţele de a afla un *modus vivendi* între politica sa şi postulatele naţionale ale Cehilor şi Germanilor au fost zadarnice. Cu mĕsurĭ de jumĕtate se putea prevedé, că nu va împăca nicĭ pe unii nicĭ pe alţii. A umblat a mulcomi spiritele agitate iniţiând cunoscutele conferenţe de înţelegere. Chiar şi adĭ Dr. Koerber e gata a continua încercările sale de împăcare pe acéstă cale.

Oposiţiunea cehică din parlament însĕ, nu mai e dispusă a sprijini planurĭ de acestea ale d-lui Koerber, ci pune alternativa: *aut-aut*. Orĭ guvernul va amâna Reichsrathul şi în timpul acesta se va sili din tóte puterile a face tot posibilul ca postulatele naţionale cehice sĕ fie satisfăcute, orĭ la din contră deputaţii cehĭ din parlament vor face cea mai estremă obstrucţiune, silind pe ministeriu a disolva parlamentul séu a-se retrage.

Se ḑice, că unul din conducĕtorii partidei poporale catolice, Dr. Kathrein, a propus sistarea şedinţelor parlamentului şi conchemarea unei nouĕ conferenţe de înţelegere ceho-germane. Cehii rĕspund, că representanţii lor numai atuncĭ ar puté lua parte la o ast-fel de conferenţă, décă s'ar amâna parlamentul şi décă tot-odată guvernul şĭ-ar retrage cu totul proiectul sĕu privitor la regularea dreptului limbelor. Se găsesc totuşĭ mulţĭ şi între Cehĭ, carĭ consideră propunerea lui Kathrein ca un sfat fórte serios, care ar trebui sĕ fie luat în considerare.

De altă parte se vorbesce mult de-o coaliţiune, ce va aduce cu sine căderea guvernului Koerber şi formarea unui ministeriu de coaliţiune, care va iniţia, chiar o schimbare de sistem. Acésta coaliţiune se înţelege aşa, că alăturĭ de Cehĭ sĕ ia parte la ea şi Germanĭ, îndeosebĭ cei ce aparţin partidei poporale catolice. Acésta combinaţiune pare însĕ a avé puţin temeiŭ.

Ideei unui ministeriu de coaliţiune sĕ-i fi dat nascere acel pasagiu al vorbirei deputatului şi conducĕtorului ceh Kramarz, în care acesta, a ḑis, că, décă ministeriul Koerber nu se va puté avênta la o faptă energică în sensul postulatelor cehice, „atuncĭ va veni un alt ministeriu, care va avé curagiul de a face acésta“. Acest alt ministeriu se crede a fi amintitul ministeriu de coaliţiune.

Foile germane declară din partele, că este o curată ilusiune a crede, că în imprejurările actuale Germanii ar puté sĕ mérgă împreună cu Cehii ca sĕ formeze o coaliţiune împreună.

Pe când se fac aceste planurĭ şi se pregătesce o schimbare decisivă, situaţiunea parlamentară se caracteriséză prin obstrucţiunea Cehilor tinerĭ. Aceştia fac mereu propunerĭ de urgenţă pentru-ca sĕ împiedece discusiunea camerei asupra provisorului budgetar. Până acuma au înaintat 44 asemenĭ propunerĭ de urgenţă. Scopul cel mai apropiat este, cum am ḑis, rĕsturnarea cabinetului Koerber. Cehii mai dau sĕ se cunóscă că ei ar fi gata a vota legea recruţilor, dér nu acestui ministeriu, ci unui nou cabinet.

Va şi succede obstrucţiunei cehice de a sili guvernul Koerber sĕ se retragă, căcĭ acesta mai are numai câteva sĕptĕmânĭ timp pentru a face sĕ se resolve prin votul camerei legea de recrutare şi provisoriul budgetar. Şi unde rĕmâne încă cestiunea pactului?

Isbucnirea crisei e decĭ fórte apropiată. Pe ḑiua de erĭ se aştepta o declaraţiune a lui Koerber relativ la cestiunea dreptului limbelor. Décă nu va fi mulţămitóre acéstă declaraţiune pentru Cehĭ, ei vor combate guvernul cu cea mai aspră obstrucţiune.

Numai câte-va ḑile ne despart aşa-dér de momentul, care va decide asupra sórtei cabinetului Koerber şi póte şi asupra sórtei dualismului.

Proiectul militar. Comisiunea pentru armată a camerei ungare a început alaltăerĭ desbaterea asupra noului proiect militar, prin care contingentul de recruţĭ se urcă cu 150,000, respective 15,000 ómenĭ. Oposiţia a combătut energic proiectul şi s'au auḑit vocĭ, carĭ au pretins, că décă guvernul vré sĕ reuşéscă cu acest proiect, atuncĭ se reducă serviciul activ la 2 anĭ. Ministrul *Fejervary* a ḑis, că monarchia s'ar vedé silită a renunţa la posiţia sa de mare putere, décă n'ar înmulţi armata, ér acésta Ungaria are sĕ o regrete. Urcarea contingentului recruţilor se cere de-ocamdată numai pentru un an. Guvernul nu e strĕin de ideia întroducerei serviciului activ de 2 anĭ, însĕ sub condiţia de a se da reformei tóte posibilităţile. — Desbaterea urméză.

Ministrul de culte Wlassics şi şcólele săsescĭ.

„Siebenbürgisch Deutsches Tagblatt“ din Sibiiu publică nisce enunciaţiunĭ autentice, pe carĭ ḑice, că ministrul Wlassics le-a făcut înaintea a doi deputaţĭ saşĭ despre impresiile sale câştigate cu ocasiunea inspecţiilor din Braşov şi Sibiiu.

In ḑiua de 4 Noemvrie, scrie „S. D. T.“, ministrul Wlassics a abordat în culoarele camerei pe deputaţii saşĭ Emil de *Trauschenfels* şi Ernst *Hintz* cu vorbele, că „vine din ţéra Bârsei şi din ţéra veche“. Acésta fù întroducerea la o conversaţie intimă, mai lungă, pe care însuşĭ ministrul a iniţiat'o în modul cel mai afabil. Deja de la început a declarat ministrul, că mişcarea „pangermană“ între Saşĭ nu póte sĕ fie aşa periculósă. Atâtea sute de chilometri de Germania, şi în împrejurările pe carĭ însuşĭ le-a observat, nu póte decât sĕ fie ridicol a vorbi de aşa ceva. Peste tot enunciaţiunile ministrului aveau un caracter, încât se putea vedé, că cu ocasiunea inspecţiei sale a primit cele mai bune impresii, carĭ vor contrabalansa acusaţiunile colportate pe socotéla Saşilor.

Satele din ţéra Bârsei mai ales, i-au făcut o impresie imposantă. In legătură cu acésta, ministrul face câteva observaţii, carĭ pentru noi Saşii sunt amare, însĕ din pĕcate, prea adevĕrate. Ministrul a reprodus ceea-ce spunea un *Român*, că îi sunt mai dragĭ colibele conaţionalilor sĕi, fiindcă pe dinaintea lor sĕ vĕd *cete de copii*, pe când pe lângă casele frumóse săsescĭ se vede desolaţia. Mai departe amintì ministrul ceea ce a auḑit de la o fată *din şcóla civilă română din Sibiiu*. In acea şcólă a întrebat pe o elevă, ce plătesc părinţii pentru întreţinerea ei? Rĕspunsul: 5 coróne pe lună — căcĭ mâncarea i-se aduce de acasă, a pus în uimire pe ministru şi a adăogat observaţia, din pĕcate prea adevĕrată, că *situaţia Saşilor, faţă cu lipsa de exigenţe a Românilor, este din cale afară grea.*

In ceea-ce privesce instrucţia în *limba maghiară*, ministrul s'a arătat în general nemulţumit şi a accentuat, că va da zor, ca sĕ se obţină în viitor resultate mai bune.

In general fóia germană îşĭ esprimă bucuria asupra celor spuse de ministrul instrucţiunei publice.

Din parte-ne însĕ nu putem sĕ nu relevăm tactica, practicată de altmintrelea şi de un fost antecesor al sĕu August *Trefort*, care nicĭ un prilej nu lăsa neutilisat, în care sĕ nu sperie pe Saşĭ cu „pericolul“, ce i-ar ameninţa din partea Românilor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Curiosităţĭ teatrale.

După V. Fournel

Molière juca odată rolul lui Sancho din *Don Quichotte*. Călare pe un măgar aştepta între culise momentul de-a întra în scenă, când dobitocul încăpăţinat, cum sunt toţĭ cei de soiul lui, şi setos de a-se arăta, îşĭ puse cu tot dinadinsul în cap sĕ înainteze, fără sĕ i-se fi dat semnalul... Molière se încércă sĕ-l reţie, dér de géba dobitocul se încăpăţinéză tot mai mult în ciuda frîului şi a bătăii; îşĭ scotea capul şi ér şi-l retrăgea. Tótă sala putù sĕ observe pe bietul autor al *Misanthropului* luptându-se cu îndĕrĕtnicul măgariŭ.

In sfîrşit, învins, se vĕdù nevoit sĕ se agaţe de nisce culise şi sĕ lase sĕ-i trécă printre picióre îndrăcitul înbufnat, care mulţumit de triumful sĕu, se repeḑi în scenă şi începù sĕ strige de bucurie.

*

Baron, un actor, s'apucase la 65 de anĭ sĕ jóce rolul tînĕrului Misaël din „Les Machabées“ şi nu se mai putù ridica de la piciórele Salmoniei, unde trebuise sĕ îngenuncheze. Tot aşa păţi cu rolul lui Rodrigo din „Cid“, când rĕmase multă vreme la piciórele Chimenei, până când trebuiră sĕ vie doi servitorĭ ai teatrului, sĕ-l ridice de subsuorĭ.

*

Mistress Hamilton era aşa de grea, încât doi valeţĭ ai teatrului cu mare trudă puteau sĕ ridice fotelul unde dênsa căduse, ca sĕ móră în rolul Aspasiei de *Tamerlan*. Vĕḑênd acésta mórta îndurătóre, le şopti sĕ lase fotelul pe loc, se ridicà singură şi după-ce făcù o graţiósă reverenţă cătră public, eşi singură din scenă.

*

Un actor, în rolul lui Harpagon din „Avarul“ lui Molière, se împiedecà în scenă cu casseta şi strigà: „hoţii, hoţii!“ Avù însĕ presenţa de spirit sĕ-şĭ continue rolul de jos ca un om sdrobit de disperare. Acéstă cădere n'a trecut óre la tradiţiune? Până 'n ḑiua de astăḑĭ se jócă tot aşa acéstă parte a rolului.

Sunt multe jocurĭ de scenă în teatru, datorite numai şi numai întêmplărei.

Lui Baron i-se desfăcuse odată jartiera pe când juca în Contele d'Essex; cum nu se afla în scenă decât cu trădătorul Cecil, care putea fi tratat de la înălţime, el profità sĕ-şĭ încopcie jartiera vorbindu-i cu o atitudine dispreţuitóre; de atuncĭ mulţĭ actorĭ au încercat sĕ imite jocul lui Baron din acel moment al piesei.

*

D-şóra Duclos, jucând pe Camilla din „Horace“, cădù din întêmplare în scena ce urméză inprecaţiunilor. Beaubourg, care făcea pe Horace, îşĭ scóse pălăria, şi ca un adevĕrat cavaler frances îi întinse mâna, ajutându-i sĕ se ridice. Apoi redevenind imediat roman, o pumnalà între culise.

*

Aşa numitul *lapsus linquae*, la actorĭ forméză un capitol cât se póte de plăcut în istoria teatrului.

Principesa palatină relevéză anecdota următóre, care datéză de la 16 Iunie 1719. La Dunkerque veni un actor, care avea sĕ jóce rolul lui Mithridate înaintea Curţii. In conversaţia, care o avea cu Monime, îi scăpà fără voe un cuvênt cam grosolan. Se întórse fórte ruşinat cătră loja Dauphinei şi ḑise: „Dómnă, umilit vĕ cer ertare, mi-s'a încurcat limba!“

Principele de Conti, care ocupa un loc de-asupra orchestrii, fù cuprins de un rîs nebun şi cădù. Cădĕnd voì sĕ se sprijinéscă de funia cortinei, cortina se prăvăli peste nisce lampe şi se aprinse. Focul fù stins imediat dér rĕmase în cortină o gaură largă. Actorii îşĭ continuară jocul cu cortina lăsată şi nu se vedeau, decât prin gaura cea arsă.

*

Un elev juca într'o piesă de şcólă şi n'avea sĕ ḑică decât: „Sonnez, trompettes!“ (sunaţĭ trompete!) In emoţiunea

Atacurĭ contra României şi a Românilor.

Deputatul 48-ist. *Sebess* Denes s'a făcut faimos de când cu interpelaţia sa privitóre la congresul studenţesc internaţional, ce era sĕ se ţină în Budapesta. L'am vĕḑut atuncĭ espectorându-se cu patimă contra tinerimei universitare române.

Ér acum? In şedinţa de la 11 Noemvrie a dietei unguresci s'a năpustit în contra României şi a Românilor cu incriminărĭ rĕutăciόse şi pline de venin kossuthist. Vorbind despre România şi Românĭ, étă ce a ḑis:

Sebess Dénes :... Mii şi mii de industriaşĭ maghiarĭ trăesc în Bucurescĭ (Şi le merge escelent de bine —Culeg.), mii şi mii de muncitorĭ lucréză acolo, dér nu este nimenĭ, carĭ sĕ-i facă atenţĭ, că sunt Maghiarĭ şi în strĕinătate (Dér cu ocasia festivităţilor, ce le aranjéză, nu pόrtă în frunte *stégurĭ tricolore maghiare?*— Culeg.) că trebue sĕ-şĭ păstreze fiinţa lor maghiară. Corpurile legiuitόre române au adus de curênd o lege de fόrte mare importanţă, pe care noi din punctul nostru de vedere n'am apreciat'o şi n'am fost capabilĭ sĕ-i pricepem însemnătatea. Este noua lege de meserii. Paragraful 8 al acestei legĭ enunţă clar, că nu se pόte esercita o meserie, de cât pe basa unei diplome de măestru, care însĕ se dă numai în condiţiunĭ fόrte rigurόse.

Prin dispoſiţiile acestei legĭ industriaşilor maghiarĭ li-se face imposibil esercitarea meseriei.

Ce privesce cealaltă cestiune, curentul anti-istraelit din România, voiŭ face o mică observare. Cestiunea acésta pόte fi apreciată în diferite chipurĭ, dér fapt este, că jidovii din România. în general nu stau pe-o tréptă de decadenţă morală aşa mare, ca elementul inproductiv imigrant din Galiţia. Jidovii din România pe carĭ statul îĭ despόie (??) de patria lor (!) sunt în cea mai mare parte industriaşĭ inteligenţĭ (!), comercianţĭ, ba chiar şi advocaţĭ se găsesc printre ei. Aceştia sunt siliţĭ a emigra în ţéră strĕină.

Am vĕḑut în Predeal, că nicĭ unuia nu-i este cu putinţă a rĕmâné în ţéră (??) Locul acestor industriaşĭ şi comercianţĭ jidovĭ trebue sĕ-l ocupe cineva în România. Se pόte ḑice cu siguranţă, că îl vor ocupa meseriaşii din Sĕcuime. Industriaşii sĕcui vor emigra în România şi în faţa rigόrei mĕsurilor nouei legĭ vor fi siliţĭ, décă vor sĕ esercite o meserie, sĕ renunţe la naţionalitatea şi religia lor, sĕ se românniseze.

Pe lângă o politică economică, care ruinéză întréga forţă a naţiunei, cum putem conta la aceea, ca se câştigăm vadă şi respect ideii de stat maghiar în cercul naţionalităţilor.

Românii, pe faţă, categoric şi hotărît nisuesc spre rupere teritorială, spre ciungărirea teritoriului Ungariei, adecă spre trădare de patrie.

Saşii se îngrijesc de scutirea intereselor lor economice. Poporul acesta e fόrte muncitor, păstrător, sârguincios. Dér şi el începe a emigra din Ardél.... Elementul săsesc scade. In şépte oraşe săsescĭ elementul săsesc a pierdut mereu în deceniile din urmă în favorul Românilor In 227 comune locuite originar de Saşĭ, elementul român este astăḑi în majoritate absolută. Nu esistă nicĭ o comună săsέscă în care n'ar locui şi Românĭ. Şi dinpotrivă, nu este nicĭ o comună săsέscă, în care Maghiarii ar fi cel puţin în majoritate relativă. E clar prin urmare, că Saşii nu sunt ameninţaţĭ de Maghiarĭ, ci de Valahĭ. Oceanul valah îĭ ameninţă cu înghiţire. Pentru noi Maghiarii însĕ e mult mai mare pericolul décă oceanul valah va spăla mica insulă săsέscă, care din punct de vedere economic ne este un element preţios, căcĭ *noi* (Maghiarii) *trebue sĕ stăm faţă cu milionele poporului valah.* E lucru firesc, că noi pretindem, ca *publicistica săsέscă sĕ părăsέscă atitudinea periculόsă şi trădătόre de patrie, ce a luat'o în timpul din urmă, căcĭ décă nu, împăcarea între naţiune şi naţionalitatea săsέscă, nu va fi cu putinţă*(!)....

*

Atât am ţinut sĕ reproducem din discursul lui Sebess pentru a se vedé armele „leale“, cu carĭ luptă kossuthiştii contra Românilor.

O întreită sĕrbătóre română în Deva.

Deva, 10 Noemvrie a. c.

Stimate d-le Redactor! La 9 Nov. a. c. Românii din Deva au avut o întreită sĕrbătόre: bisericéscă naţională şi culturală-socială.

S'a sfinţit biserica gr. or. renovată, apoi Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedόrei a ţinut o însemnată adunare generală şi, în fine, tinerimea română din loc şi împrejurime a arangiat o animată şi bine reuşită petrecere.

Spaţiόsa şi acum deplin renovata *biserică s'a sfinţit* cu mare solemnitate eclesiastică, servind 28 preoţĭ şi un diacon. Corul tinerimei a dat rĕspunsurile cu multă precisiune, ér mulţimea a umplut cu totul spaţiόsa biserică. Delegatul Inalt Preas. Sale Metropolitului, Ioan *Papiu*, fostul protopop al tract. Devei, la finea liturgiei a ţinut o predică ocasională, în care şi-a adus aminte de toţĭ cei-ce au contribuit la ridicarea şi acum la renovarea bisericei din Deva.

De la biserică inteligenţa a plecat şi s'a întrunit la un prânz comun, în noul hotel numit „Central“, — participând şi un numĕr frumos de dόmne şi d-şόre. — Prânzul a fost bun şi vesel. — Eram numai noi de noi. — Primul toast l'a ridicat delegatul metr. pentru Majestatea Sa; — protopopul actual George Romanul a bĕut în sănĕtatea Escel. Sale d-lui Metropolit, căruia i-s'a trimis şi o telegramă omagială; — Dr. Aurel Vlad a închinat în sănĕtatea delegatului; — d-l Petru Mihuţ pentru actualul protopop, cu a cărui stăruinţă s'a realisat dorinţa poporenilor, şi noul protopop George Oprea a toastat pentru toţĭ aceia, carĭ au contribuit la restaurarea şi înfrumseţarea bisericei. Un moment înălţător: Musica intonă „Deşteptăte Române“ şi toţĭ mesenii se ridică şi cântă cu însufleţire şi pietate mândrul nostru imn naţional.

Pe la patru όre d. a. tot publicul a trecut la casina română, unde s'a ţinut *adunarea generală a Reuniunei femeilor române din comitatul Hunedόrei.*

Era o privelişte încântătόre a vedé acum femeia la rĕndul ei! O masă lungă pe lângă care se înşiră membrele din comitet, cu acte şi hârtii la mână, mai în jos un cerc drăgălaş de dόmne şi d-şόre şi în fond grosul publicului, preoţĭ, mirenĭ, tinerĭ şi bĕtrânĭ privind cu mândrie şi pietate.

Se face linişte. Presidenta Reuniunei d-na *Elena Hossu Longin* îşĭ ocupă locul şi deschide adunarea generală cu următόrea vorbire:

Onorabilă adunare generală!

Când înainte de asta cu 16 anĭ, femeile române din acest comitat au înfiinţat Reuniunea lor, au luat resoluţiunea de a întra şi ele în şirul acelor femei, carĭ cu drag muncesc pentru propăşirea şi înflorirea neamului lor.

Pe timpul când Reuniunea nόstră s'a întemeiat, erau deja în tόtă ţéra, în ţinuturile locuite de Românĭ, un numĕr frumos de Reuniunĭ femeescĭ, carĭ tόte desvoltau activitate salutară pe teren cultural şi filantropic.

Căcĭ da. îndată după marile evenimente din anul 1848 s'a şi simţit necesitatea, ca şi femeia română sĕ între în arena deschisă şi sĕ-şĭ ia partea la regenerarea naţiunei române.

Şi cu admirabilă stăruinţă acele matrόne române şi-au împlinit nobila şi sfânta lor misiune!

Era estrem de greu atuncĭ a organisa ceva între Românĭ, căcĭ totul era ogor înţelenit, nicăirĭ o brazdă trasă, care sĕ fi indicat direcţia, în care trebuia dat înainte.

Aveau însĕ acele femei antecesόre un mare noroc.

Trimise Dumneḑeu pe acele vremurĭ poporului românesc nisce fii, carĭ înplineau rol de adevĕraţĭ apostolĭ în sînul naţiunei lor!

Nume marĭ, în vecĭ strălucitόre, ilustréză paginile istoriei române. de acum un jumĕtate de veac, când se ivesc la Românĭ primele femei, carĭ înţelegênd rostul timpului, constituesc cea dintaiŭ Reuniune la Braşov.

Acei marĭ dascălĭ ai Românimei au fost, carĭ cu graiul şi cu condeiul au îndemnat femeile contemporane la tot ce-i nobil şi frumos.

Prima piatră pusă fiind la mândrul templu naţional, au urmat rênd pe rênd, pe urmele lor altele şi altele, până nu s'a mai aflat colţ de ţéră, unde femeile române sĕ nu lucreze, în chip binecuvêntat, în agrii culturei naţionale.

Vedem ca busolă a tuturor acestor pornirĭ laudabile, pusă în primul plan: educaţiunea şi cultura sexului femeesc.

Şi nicĭ că se putea altfel!

Trebuia pusă basa solidă: *la marea operă de renascere!*

Când s'a simţit marea necesitate, ca şi femeile române din acest comitat, sĕ se grupeze în jurul unui steag cultural propriu al lor, o nouă devisă apăruse în societatea românéscă.

S'a ivit de-odată ca prin basme, o mândră vedenie între munţii Carpaţilor din regatul vecin.

A apărut o fermecătόre regină-poetă, care de pe tronul ei regal descinse în căsuţa modestă a ţĕranului dela ţéră.

Şi sufletul ei poetic, descopere în îmbrăcămintea ţĕrancei române şi în întocmirea casei ei, mii de frumseţĭ, carĭ până la acel timp nebăgate de nime în sémă au fost.

Şi ca prin vraje acésta regină, deschide comόra scumpă pentru poporul ei din munca şi hărnicia femeii de la ţéră.

Şi Europa cultă a putut din nou sĕ admire acésta regină ideală, care după-ce în timp de rĕsboiŭ îşĭ eluptase gloriosul titlu de mama răniţilor, o vede în timp de pace adunând ficele şi femeile din boerimea ţĕrii, şi întocmind cu ele primele ateliere, cu rĕsbόie perfecţionate şi cusăturĭ, după mustre antice romane.

Inspirate de acésta pildă fenomenală, Romăncele acestui mare comitat, când sĕ pună temelia Reuniunei lor, hotărît'au: ca în primul plan: ţĕrancei române şi hărniciei ei, sĕ dedice tόtă dragostea şi activitatea lor!

Şi că nimerită e ţinta ce urmărim, dovedesce viul interes, ce obştea românéscă a manifestat în decurs de 16 anĭ faţă de Reuniune, care a îmbrăţişat *prima* la noi în ţéră: cestiunea industriei de casă.

S'a ivit acésta Reuniune, din când în când, în diversele centre ale acestui comitat, întocmind esposiţii cu manufacturĭ ţĕrănescĭ şi îndemnând la conservarea şi apreţiarea portului strămoşesc, pe care o regină îl pόrtă cu mândrie

Şi învĕţând pe membrele ei cum sĕ confecţioneze lucrurĭ. nu numai frumόse, dér şi potrivite cerinţelor practice, premiind pe cele măiestre şi îndemnând fetele şi nevestele tinere la păstrarea gingaşelor motive moştenite de la mamele şi străbunele lor.

Tot în acest timp s'a adunat un capital modest, care însĕ totuşĭ atinge aprόpe suma de 10.000 corόne.

Acest capital, ne apropie tot mai mult de scopul primordial al Reuniunei: de înfiinţarea primului atelier de industrie de casă românéscă.

Viul interes, ce se manifestéză chiar în ḑilele nόstre faţă de industria ţĕrancei române, ne impune, ca cu puterĭ nouĕ sĕ stăruim: ca dorinţa fierbinte a nόstră a tuturor, cât mai curênd fapt împlinit sĕ devină!

Pentru ca bunul Dumneḑeu sĕ ajute mai departe, ca la bun sfîrşit sĕ ducem opera începută, esprim căldurόsele mele urărĭ şi Vĕ ḑic din inimă: bine a-ţĭ venit!

Adunarea generală o declar deschisă.

Amĕsurat ordinei de ḑi s'a cetit lista membrilor Reuniunei, după care Reuniunea de present are: Un membru onorar (Părintele Zacharia Boiu din Sibiiu, — a mai fost fie-ertatul George Bariţiu), 31 membre fundatόre, 60 membre pe vieţă. 7 membre ordinare şi 26 membri ajutătorĭ.

Se cetesce raportului secretarul despre activitatea comitetului de la ultima adunare generală şi raportul cassierei, despre averea Reuniunei.

Din raportul comitetului aflăm, că afară de esecutarea concluselor, aduse în ultima adunare generală, comitetul s'a ocupat serios cu ideia, cum s'ar puté realisa primul atelier de industrie de casă,— ér din raportul cassierei reese, că Reuniunea, de present, are o avere, în banĭ gata, elocaţĭ la cincĭ băncĭ din comitatul Hunedόrei, de 10,000 corόne.

Rapόrtele se dau unei comisiunĭ, constătătόre din dόmnele Maria Bariţiu şi Eugenia Sânzian, cu d-l Dr. Ales. L. Hossu, pentru raportul comitetului şi a cassierei, — apoi d-şόrele Veturia Corvin şi Asinefta Popovicĭ, cu d-l Nic. Schiau, pentru conscrierea membrelor şi încassarea taxelor.

Şedinţa s'a suspendat pe câte-va minute, când publicul s'a delectat în privirea ţĕsăturilor espuse şi îngrijite de către d-na Mesonier şi d-şόra Marieta Olariu.

Redeschiḑêndu-se şedinţa, comisiunea primă raportéză, că actele Reuniunei şi raportul comitetului sunt în ordine, ér socotelile cassierei sunt corecte şi justificate, decĭ propune, ca adunarea generală sĕ primέscă propunerea comitetului făcută în raportul sĕu, ca sĕ se alégă o anchetă din bărbaţĭ specialiştĭ, care la viitόrea adunare generală sĕ presente un plan bine compus: cum s'ar puté înfiinţa un atelier, ér cassierei sĕ i-se dea absolutoriul, cu mulţămită.

Comisiunea a doua raportéză, că s'au înscris: 9 membre pe vieţă, plătind 90 corόne, 2 membre ordinare, plătind 6 cor., şi 13 membri ajutătorĭ, plătind 60 cor., cu totul 156 corόne.

---

lui el strigà: „Trompez, sonnettes!“ ceeace însemnéză: „înşelaţĭ clopoţei!“

— O actriţă de provincie jucând pe Camilla din Horace, avea sĕ ḑică către fratele şi către iubitul sĕu:

„Que l'un de voues me tue et que l'autre me venge“.

(Unul din voi sĕ mĕ omόre, celălalt sĕ mĕ rĕsbune). Din nebăgare de sémă în loc de „venge“ ḑice „mange“, şi astfel dă versului înţelesul următor: „Unul din sĕ voi mĕ omόre, celălalt sĕ mĕ mănânce“.

O altă actriţă jucând rolul Agripinei în loc sĕ ḑică:

„în patul meu Claudiu şi Roma la piciόre!“, din nebăgare de sémă întorse frasa astfel: „In patul meu Roma şi Claudiu la piciόre“.

*

Odată actorul Quin juca pe judecătorul Balance din „l'Officier recruteur“ de Foote; întrebà pe mistress Woffington, care făcea pe fiica judecătorului: „Silvia, de câţĭ anĭ eraţĭ când s'a măritat mama vόstră?“ Actriţa rĕmase trăsnită. Quin băgà de sémă, că o scrintise şi încercênd sĕ se corigeze: „Vĕ întreb, câţĭ anĭ aveaţĭ când s'a născut mama d-vόstră?“ Actriţa vĕḑêndu-i încurcătura, îi veni în ajutor: „Imĭ pare rĕu că nu vĕ pot rĕspunde la întrebare, dér pot sĕ vĕ spun, décă doriţĭ, câţĭ anĭ aveam când a murit.“

Tocmai asta voia sĕ întrebe şi bietul Quin.

*

Se afişase odată la un teatru de Varietăţĭ „*Piesa fără A*“, o comedie în care nu se găsesce nicĭ un A; era un fenomen sĕ veḑi o piesă întrégă lipsită cu totul de acéstă vocală. Tόtă lumea alerga ca la o minune. Se ridică cortina. Doi actorĭ întră din douĕ părţĭ diferite ale scenii. Cea dintâi frasă pe care o rosti unul din ei fù acésta: „Ah, monsieur, vous voilà! Tόtă lumea isbuci în rîs. Erau deja doi „a“ până acuma, frumos început pentru o piesă fără „A“. Din fericire actorul aude în timpul acesta suflerul şi se corigéză imediat: „Eh, monsieur, vous voici!“ şi se continuà apoi piesa în mirarea ascultătorilor.

Z.

Adunarea generală ia act despre rapórtele comisiunilor, alege bărbaţii pentru anchetă, ér cele înscrise se declară de membre ale Reuniunei.

Unul dintre bărbaţii de încredere ai Reuniunei face propunerea, ca pe basa meritelor neperitóre şi bine cunoscute de obştea românéscă, în special pentru meritele căştigate pe terenul culturei naţionale, apoi pentru viul interes ce tot-déuna au dovedit faţă de femeia română şi faţă de scopul ce şi Reuniunea urmăresce, adunarea generală sĕ alégă de membră onorară pe d-na Maria Cosma n. Roman, din Sibiiu, — ér de membri onorarĭ, pe d-nii Iosif Vulcan, redactorul „Familiei“ şi membru al Academiei Române, şi pe d-l Demtriu Comşia, prof. în Sibiiu.

Adunarea generală, cu bucurie şi însufleţire primesce propunerea făcută, şi încredinţéză biroul, ca sĕ aducă la cunoscinţă alegerea numiţilor.

Cu verificarea protocolului a fost însărcinat comitetul.

Presidenta, mulţumind de viul interes arătat faţă de Reuniune declară şedinţa închisă între vii aclamaţiunĭ de „sĕ trăiéscă“.

Ei, apoi ce sĕ vĕ spun de petrecerea, ce a urmat séra?

Petrecerea a succes, — musica lui Gogi, din Orăştie, s'a purtat bine, şi s'a jucat cu vioiciune până către zori.

Corespondentul.

SCIRILE DILEI.

— 30 Octomvrie v.

Din Năsĕud. Comisiunea fondurilor grăniţărescĭ din Năsĕud a primit ḑilele trecute, prin fişpanul comitatului Bistriţa-Năsĕud, înscinţarea, că ministrul instrucţiunei publice *n'a aprobat alegerea* d-lui profesor I. *Pecurariu* de *director* al gimnasiului român năsĕudean.

Salarele învĕţătorilor. Ultimul numĕr al organul oficial al ministeriului instrucţiunei publice, publică datele stabilite de ministrul de finanţe în proiectul de lege relativ la regularea salarelor corpului didactic de la şcólele primare. Conform acestui proiect 47 inspectorĭ sunt aşedaţĭ în clasa VIII cu salare de câte 3600, 4000, 4400 coróne; 18 inspectorĭ şcolarĭ în cl. VII cu câte 4800, 5400 şi 6000 coróne; ér 3 inspectorĭ în cl. VI cu câte 6400, 7200 şi 8000 coróne. Avansările se fac tot la 5 anĭ. Din ajutórele de inspectorĭ şcolarĭ 35 sunt aşedaţĭ în c. X cu salare de 2000, 2200 şi 2400 cor. Opt inspectorĭ auxiliarĭ în cl. IX cu câte 2600, 2900 şi 3200. Canceliştii de la inspectorate sunt puşĭ în cl. XI cu salar de câte 1400, 1600 şi 1800 coróne. — Salarul fundamental al învĕţătorilor de stat este de 1000 coróne. Până acuma 1583 învĕţătorĭ de stat avea salar de câte 800 cor. Acuma vor primi de îndată 1000 coróne. Invĕţătorul cu 24 anĭ de serviciu va primi pe lângă salarul fundamental de 1000 coróne încă 600 cor., la olaltă 1600 coróne. Banĭ de locuinţă vor primi după grupele de oraşe: 600, 420, 360, 300 şi 200 coróne. Acéstă regulare a salarelor costă pe stat 1,100,000 coróne. Salarul fundamental al învĕţătorilor de la şcólele de agricultură e de 1400 cor., urcându-se tot la 5 anĭ cu câte 200 cor. până la suma de 2400 coróne. Invĕţătórele de la asilurile de copii vor primi 800 cor.. care se va urca succesiv cu câte 100 cor. până la 1300 cor. Banĭ de locuinţă vor primi ca şi învĕţătorii.

Serate de ale Ligei. Liga Culturală va da mai multe serate literare şi artistice în palatul Ateneului. Aceste serate vor avé loc între Noemvrie 1902 şi sfîrşitul lui Martie 1903. Oratorii şi scriitorĭ, carĭ vor da concursul lor Ligei, sunt până acum d-nii: G. Panu, C. Disescu, Barbu Delavrancea, Gr. G. Tocilescu, Neculae Iorga, Alesandru Djuvara, Emil Antonescu, G. Popovicĭ (Bucovina), Aurel Popovicĭ, şi alţii.

„Calumniarea biroului de statistică.“ Cetim în „Bp. H.“: „Biuroul central de statistică, cu ocasiunea publicării ultimului recensĕmênt, a fost calumniat în mod infam (!) de către Dr. Eug. *Lassel*, profesor în Braşov. El a scris în „Kronstädter Zeitung“ un articol, în care aducea acusărĭ biuroului statistic, că în privinţa numĕrului Maghiarilor a publicat date false cu scop de a presenta pentru strĕinătate înmulţirea Maghiarilor şi rĕspândirea limbei maghiare în colorĭ mai favorabile. Dr. Eug. Lassel şi soţii lui de principii s'au îngrijit ca acéstă calomnie sĕ se plaseze şi în foile din strĕinătate, carĭ apoi au sprijinit frăţesce pe colegul sas. Din însărcinarea ministrului de comerciu, procurorul din T.-Mureşului a intentat proces de pressă diarului „Kr. Ztg.“ şi după terminarea cercetării a încheiat un act de acusare contra lui Dr. Lassel. Acesta a făcut oposiţie contra actului de acusare, care a fost desbătută alaltăerĭ înaintea senatului de acusă din T.-Mureşului, sub preşedinţa lui *Bodó* Sándor. Acusarea a susţinut'o procurorul Nic. *Lázár*, ér apĕrarea a susţinut'o deputatul C. *Lurtz*, care a pledat pentru buna credinţă. Faţă cu apĕrarea, procurorul susţine, că Dr. Lassel a calumniat. Oposiţia lui Dr. Lassel a fust respinsă.“

22 funcţionarĭ suspendaţĭ. Am adus deja scirea, că ministrul unguresc de interne a ordonat cercetare disciplinară contra a 22 oficianţĭ ai oraşului *Szabadka* (Teresiopol, ér nu Neoplanta (Ujvidek) cum din greşală s'a ḑis în prima nóstră scire) între carĭ şi contra primarului orăşenesc Lazar Mamusics, ér patru funcţionarĭ au fost suspendaţĭ. Cercetarea s'a ordonat din causă, că s'au descoperit o mulţime de abusurĭ şi iregularităţĭ în administrarea dărilor statului şi a averei orăşenescĭ. Erariul a suferit pagubă de 124.736 cor. Casul acesta a produs pretutindenĭ sensaţie în oraş şi comitat.

Un israelit consilier comunal. O delegaţie compusă din fruntaşii israeliţĭ din Tulcea, s'a presentat d-lui prefect Bastake, căruia i-au esprimat dorinţele poporaţiunei israelite de a figura şi un representant al lor pe listă pentru alegerile comunale. D-l Bastake, după-ce s'a interesat de situaţia israeliţilor din Tulcea, a promis un binevoitor concurs. Aflăm — dice „Cronica“ — că populaţia israelită a şi hotărît, ca d-l A. Davidsohn, un fruntaş comerciant din Tulcea, sĕ candideze la viitórele alegerĭ comunale.

Importul fructelor în Germania. In 1901 s'a importat de 62 milióne jum. de lei; în 1900, 60 milióne şi în 1899 de 75 milióne de lei fructe. Merele se aduc mai ales din Austro-Ungaria şi Italia. Perele din Austro-Ungaria şi Belgia. Fructele cu sîmburi, cum sunt cireşele. din Austro-Ungaria şi Italia. Nucile se aduc mai mult din Francia (pentru 2.734.000 mărcĭ din totalul de 5.789.000 mărcĭ), căcĭ România de abia de 597.000 mărĭ îĭ trimite nucĭ. Fructele uscate, tăiate, vaporisate, sărate, se aduc nu numai din Austro-Ungaria. Francia, ci şi din Statele-Unite ale Americei şi din.... Serbia. Tóte aceste date sunt luate din statistica imperiului german.

Un scandal la Florenţa. Se telegrafiéză diarului „Universul“ din Florenţa despre un mare scandal petrecut acolo şi care a pricinuit o adêncă impresiune. Celebra cântăréţă Lina Cavalieri a fost naşă la botezul unui copil, la care era ca naş tenorul Elvinio Ventura. Lina Cavalieri a oferit un mare lunch şi un concert în onórea noului născut. Fără de veste s'a descoperit, că Ventura este evreu. Archiepiscopul va des-sfinţi baptisteriul profanat şi va pedepsi pe preotul, care a sĕvĕrşit botezul.

De la Curtea cu juraţĭ. Erĭ, în 11 Noemvrie, s'a judecat la curtea cu juraţĭ din Braşov procesul lui Dumitru *Pasca-Ghişoiŭ* din Cuciulata, inculpat că ar fi aplicat lui Gh. *Făghişoiŭ* loviturĭ şi lesiunĭ grave, din carĭ ar fi resultat mortea. Faptul s'a petrecut în Februarie a. c. şi inculpatul a şeḑut în prevenţie timp de 9 lunĭ. Apĕrător a fost candidatul de advocat Dr. Dionisie *Roman*, care într'un discurs bine argumentat a susţinut nevinovăţia acusatului, deşi în cursul cercetării inculpatul mărturisise că el e făptuitorul. d-l Dr. Roman însĕ spune, că este cunoscută brutalitatea gendarmilor cu care procedéză în asemenea casurĭ şi că inculpatul numai intimidat de gendarmĭ s'a mărturisit vinovat. Preşedintele *Budai* îl chémă la ordine pe candidat, pe motiv, că nu e permis a esprima asemenea bănuielĭ faţă cu nisce organe ale statului. Juraţii au adus verdict negativ, în urma căruia inculpatul fù liberat imediat din arest.

Condamnat la mórte. Tribunalul din Budapesta, pe basa verdictului dat de curtea cu juraţĭ, a condamnat pe Mat. Karman şi pe Pavel Ördögh-Tóth la mórte prin ştreng, pentru-că au asasinat pe soţia proprietarului Löwinger din Nagy-Kata. Complicele ucigaşilor cu numele Mat. Bonnak, a fost condamnat la 8 anĭ temniţă.

Teatru de diletanţĭ în Braşov. Tinerimea română din Braşov (Scheiŭ) va da o representaţiune teatrală împreunată cu dans, Duminecă în 3 (16) Noemvrie în sala de concerte (Redoută). Jumĕtate din venitul curat este destinat pentru „Masa studenţilor românĭ din Braşov“ şi jumĕtate „Bisericei sfintei Treimĭ (Tocile)“ pentru renovarea picturei dinlăuntrul bisericei. Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Intrarea: de persónă 1 cor. 20 banĭ, Balcon (loc numerotat) 2 cor., pentru stud. 80 banĭ. Bilete se pot căpĕta la d-nul D. Eremias, la N. Ciurcu, la Casina Română şi séra la cassă. Ofertele marinimóse se primesc cu mulţămită şi se vor publica.

Corurĭ, pentru usul şcólelor secundare şi societăţilor corale —de Ioan St. *Paulian.* Măestru de musică la liceul „Traian“ şi dirigentele corului societăţii musicale „Doina“ din Turnu-Severin. Bucurescĭ. Institutul de arte grafice „Eminescu“ Bul. Elisabeta 6. Preţul 2 lei. Publicaţiunea acésta a cunoscutului compositor din T.-Severin cuprinde pe 54 paginĭ 10 cântece, ér lucrarea întrégă d-l Paulian o închină fraţilor din Caransebeş şi Lugoşiŭ în amintirea ḑilelor de 21, 22, 23 şi 24 Aprilie 1902.

Rectificare. Primim la redacţie următórea rectificare: In numĕrul 237 din 11 l. c. al preţuitului diar ce redactaţĭ între scirile dilei la notiţa „Tinerimea universitară din Cluşiŭ“ din greşală s'a tipărit: Ioan *Nica,* pe când numele adevĕrat e: Ioan *Hica.* Vĕ rog decĭ sĕ binevoiţĭ a corege acéstă greşală pentru orientarea publicului contribuent. *Cluşiŭ,* 11 Noemvrie 1902. — Ioan *Hica,* stud. jur. în anul IV.

In magazinul de încălţăminte I. Sabadeanu *Braşov, Strada Porţii* **Nr. 10** care de 34 anĭ se bucură de un *renume bun* şi care posede un mare sortiment (alegere) de încălţăminte solidă şi modernă, de tóte soiurile pentru domnĭ, dame şi copii, de iérnă şi de vara, se póte procura încălţămintea cu *preţurĭ reduse. forte ieftin,* gata precum şi după mĕsură. Pentru soliditate garantéză firma.

Literatură.

A apărut volumul II. din **„Cartea de aur“**, de Teodor. V. *Păcăţianu.* Acest volum cuprinde 802 pagine 8° mare şi se face în el descrierea evenimentelor din aniĭ 1860—1863 în următórele capitole: Senatul imperial (înmulţit). Adresele Românilor. Memorandul senatorului Mocsonyi. In cestiunea metropoliei ortodoxe române. Şaguna acasă. Noua constituţie octroată. Petiţiunea sinodului din Sibiiu. Conferenţa naţională din Timişóra. Conferenţe confidenţiale. Douĕ petiţiunĭ. Petiţiunea Românilor năsĕudenĭ. Convocarea adunării naţionale. Petiţiunea Românilor din Haţeg. Disposiţii prea înalte cu privire la Ardeal. Incheierea anului (1860). Din 1861 următórele: Revistă. Conferenţa naţională din Sibiiu. Rescriptul împĕrătesc din 16 Ianuarie. Conferenţa regnicolară din Alba-Iulia. Andreiŭ de Mocsonyi despre situaţie. Patenta împĕrătéscă din 26 Februarie. Congresul Sêrbilor. Glas de frate. Lupte parlamentare în dieta din Pesta. Lupta în comitate. Senatul imperial. Protestul Românilor din Bănat. Din „fundul regiu“. Universitatea săsésca. Inaugurarea *„Asociaţiunei“.* Zădărnicirea întrunirei dietei ardelene. Căderea cancelarului Kemeny. Guvern nou în Ardeal. — In fine din anii 1862—1863 următórele: In cestiunea despărţirei ierarchice. Declaraţiunea lui Andreiŭ de Mocsonyi. Apĕrarea şcólelor române din Banat. Adresa districtului Năsĕud. Congresul politic naţional din 1863. Plânsórea Românilor bănăţenĭ. Incheiere.

Volumul costă 10 cor. (pentru România 12 lei) şi se póte procura numai de la autor: Teodor V. Păcăţianu, Sibiiu, str. Măcelarilor nr. 34.

Recomandăm cu căldură publicului nostru procurarea acestei valoróse publicaţiunĭ, care póte sĕ formeze şi un volum de sine stătător, fără a-i micşora din valóre confiscarea primului volum.

*

D-l Păcăţianu comunică tot-odată, că încât pentru primul volum, sórtea acestuia depinde de la verdictul curţii cu juraţĭ din Cluşiŭ, care va fi dat asupra lui deja în cursul lunei acesteia. In cas de condamnare, cartea va fi nimicită, dér *o va scóte în ediţie nouă* cu eliminarea pasagelor încriminate şi o va trimite tuturor domnilor de la carĭ a fost confiscată.

ULTIME SCIRI.

Călĕtoria regelui în Bulgaria.

Bucurescĭ, 11 Noemvrie. Regele a plecat adĭ la órele 10 a. m. din gara de Nord cu tren special la Giurgiu, de unde va trece cu vaporul *Orientul* la Rusciuc. Regele era însoţit de ministrul preşedinte *Sturdza* şi ministrul de externe I. *Brătianu*, apoi de Mişu agentul diplomatic din Sofia, generalul Vartiade, colonelul Mavrocordat, loc.-colonelul Georgescu, colonelul Coandă, colonelul Averescu, secretarul de legaţiune Filodor, maiorul Romanescu, căpitanul Sturdza, locotenentul Leonida şi doi corporalĭ din bat. 2 de vênătorĭ. Regele va depune din partea sa şi a reginei douĕ cununĭ de bronz pe mormêntul soldaţilor căḑuţĭ în rĕsboiul de la 1877. Una pentru soldaţii românĭ, ér cealaltă pentru soldaţii ruşĭ. Alte trei cununĭ vor fi depuse din partea armatei şi din partea batalionului 2. — Mâne, Mercurĭ, se va celebra un parastas în capela română.

Viena, 11 Noemvrie. Ḑiarul „Zeit“ făcênd comentarii despre visita regelui Carol la Rusciuc, scrie că acéstă visită face onóre fineţei, înţelepciunei şi politcei regelui Carol. Reapropierea română-bulgară e lesne de dobêndit. Bulgarii simt acum tótă recunoscinţa ce datoréză Românilor pentru marile sacrificii pe carĭ aceştia le-au făcut pe câmpiile Plevnei, şi în România câştigă teren credinţa că cestiunea macedoneană nu atinge interesele române.

POSTA REDACŢIUNEI.

C. V. in F. Nu vĕ puteţĭ imagina cu câte dificultăţĭ este împreunată acea carieră, câte cunoscinţe reclamă şi cu câtă răbdare trebue sĕ fie înzestrat acela, care se dedică ei. Pe alte cariere se fac esamenele anumite la timpul sĕu, şi pe urmă linişte. Aicĭ se face esamen în fie care di înaintea unei comisiunĭ forte marĭ, ai cărei numeroşĭ membri te întîmpină cu ochĭ criticĭ. Mai mult decât orĭ unde se cere aicĭ cunoscinţa limbilor patriei. — E greşită părerea, care susţine, că acéstă carieră ar pute servi de refugiu pentru cei-ce au suferit naufragiu pe alte cariere!..

A. P. B. în L.: Adreséză-te la librăria I. Ciurcu & Comp. Braşov, orĭ la vre-o altă librărie de ale nóstre. Póte se fii norocos a-l căpĕta.

Sosiţi în Braşov.

Pe ḑiua de 11 Noemvrie.

Pomul verde: Birnbaum, Seiler, Danoş; Ricker, Pesta; Kneipp, Huber, Viena Milanovics, Banjaluka; Meţianu, protopop, Zĕrneştĭ

Europa: Iickeli. Sibiiu; Poetsch, Graz; Gerö, Kanitz; Pesta; Habiger, Eckersberg, Milch, Weil, Aimann, Maros. Stern, Viena.

Bucurescĭ: Szabó, Dr. Brădianu, Strisch. Sumerekor, Budapesta; Gross, Neaplanta; Tauber Steiner, Timişora; Winasky, Brünn.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Escompt de polițe, cu condițiile cele mai favorabile

Incasso de Rimesse, Cheques și asignații.

Cumpărare și vêndare de monede. **Effecte și devise.**

Rescumperare de tot felul de **Cupóne,** fără provision.

Câștigul principal 1.000,000 Coróne.

Losurĭ de classă

pentru tragerea din 20 și 21 Noemvrie 1902 se capětă la

MIHALOVITS & NUSSBĂCHER

Misa pentru clasa primă e	1/1	1/2	1/4	1/8
Coróne	**12.—**	**6.—**	**3.—**	**1.50** b.
Lei noi	**12.70**	**6.35**	**3.20**	**1.60** b.

La trimitere cu poșta pentru listă și porto **40 banĭ** mai mult Lei **—.60** mai mult.

Deposit permanent de Scrisurĭ fonciare ale institutului fonciar din Sibiiu și ale casei de păstrare cu cursul cel mai favorabil.

Acordă împrumuturĭ pe Efectele notate la bursele din Viena și Budapesta, până la 90% din valórea cursului.

Deposit permanent de **losurĭ** permise spre **vêndare.**

Primesce depunerĭ de banĭ cu procentele cele mai favorabile.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Novembre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 50
Renta de coróne ung. 4%	97.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90 30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	97.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	200 50
Bonurĭ rurale croate-slavone	157.—
Impr. ung. cu premii	101.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	101.75
Renta de argint austr.	120.60

Renta de hârtie austr.	100.60
Renta de aur austr.	100.05
Losurĭ din 1860.	91 50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	150.50
Acții de-ale Băncei ung. de credit	15.67
Acții de-ale Băncei austr. de credit	700.—
Napoleondorĭ	665 50
Mărcĭ imperiale germane	19 07
London vista	116.95
Paris vista	239.17½
Rente austr. 4% de coróne	.95 17½
Note italiene	95.10

~z. 8275—1902
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Mosoiu Moise végrehajtatónak Plotogea George Nicolae és Herdá Safta végrehajtást szenvedő elleni 992 kor. és 380 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság területén levő az alsó moecsi 233 sz. tljkvben A † a. fekvő 1 rndsz. a. felvett 6066, 6067, 6068, 6070, 6071. 6072 hrsz. ingatlanokra 2196 korona és a 2 rndsz. a- felvett 6551, 6556 hrsz. ingatlanohra 157 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi Január hó 3-ik napján délelött 9 órakor** Alsó-moecs község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassó, 1902 évi augusztus hó 2-ik napján.

A brassói kir. tör.-szék, mint tlkönyvi hatóság.

Dr. Grünfeld,
albiró.

1—1.(713)

Atelier nou dentistic.

Am onórea **a** aduce la cunoscința On. public că **am deschis**

Atelierul meu de technică dentistică
în Strada Vămiĭ nr. 13,

și **execut orĭ și ce lucru** în branșa acésta după cel mai nou sistem **prompt și ieftin.**

M. Gizelt,
dentist
13. Strada Vămii 13.

4—4 (732)

Săpun în rude SCHICHT.

MARCA:
Cerbu séu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor de aceea cel mai ieftin.

Se capětă pretutindenĭ

(725),6—40.

In Transilvania
Cea mai mare colectură principală

invită prin presenta pe On. sa clientelă a-și procura

Losurĭ de clasă

pentru tragerea din:

20 și 21 Noemvrie n. a. c.

cu prețurile originale statorite de Direcțiune și adecă:

Un los întreg Cor. 12.— | **Un los** de un sfert **Cor. 3.—**
„ „ de jumětate „ 6.— | „ „ „ o optime „ **1.50**

Considerând, că am plătit până acuma Onor. nóstre clientele câștigurĭ colosale ca:

Unasutămii	Coróne pe Nr.	96229	în	Brașov,
Douĕdecĭmii	„ „ „	65164	„	„
Treidecĭmii	„ „ „	22533	„	Sibiiu,
Douĕdecĭmiĭ	„ „ „	12893	„	Seghedin,
Decemii	„ „ „	6366	„	K-Vásárhely,
Decemii	„ „ „	52070	„	Satulung,
Decemii	„ „ „	65170	„	Cámpina,
Decemii	„ „ „	65579	„	Rêsnov,

mai departe câștigurĭ de: **Cincĭmii, Douĕmii, Unamiie coróne etc.** în sumă totală de milióne, resultă, că colectura nóstră așa de norocósă e de preferit față de altele.

Efectuim comandele din afară cât sĕ póte mai prompt și plătim tóte câștigurile fără nicĭ o detragere și sub cea mai mare discrețiune.

(4—10.)

Jacob L. Adler & Fratele,
societate de bancă în comandită, Brașov
cea mai mare colectură principală din Transilvania.

De autoritate concesionat.

Adresa de Telegrame:
Konnerth-Brassó.

KONNERTH & C-o.

Telefon nr. 37.

Primul Birou de Agentură, Comisióne și mijlociri,
în Brașov, Strada Orfanilor nr. 4.

Secția I. Mijlocirĭ de împrumuturĭ Hypotecare.

Recomandăm serviciile nóstre pentru mijlocirĭ de împrumuturĭ hypotecare pe case, holde în oraș și la sate, cu dobândă mică, dela Institutul de „Credit Fonciar“ („Boden-Credit-Anstalt“) din Sibiiu, (cel mai vechiu institut cu scrisurĭ fonciere din Transilvania). Executarea: cu întabulația etc. isprăvim noi, economisând spesele cele marĭ, celor ce solicită împrumuturĭ.

Secția II. Asecurărĭ.

Primim oferte de asigurărĭ pe viéță și rente, asigurărĭ de copiĭ, de zestre, servicii militare la cele mai marĭ și renumite institute din țéră și străinătate.

Secția III. Mijlocirĭ.

Mijlocim cumpěrărĭ și vêndărĭ de case, holde și alte terene precum și intreprinderĭ industriale cu condițiile cele mai culante.

Mijlocim grabnic personal de serviciu și de lucrărĭ de orĭ și ce categorie.

Cu tótă stima:

Konnerth & C-o.

2—3.(741).

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.